

Tescil edilmeyen birleşmelerle bunlardan doğan çocukların tesciline ve gizli kalmış nüfus vakalarının cezasız olarak kaydına dair Kanun

(Resmî Gazete ile ilâm : 7 . II . 1950 - Sayı : 7426)

No.
5524

Kabul tarihi
1 . II . 1950

Birinci Bölüm

BİRİNCİ MADDE — Türk Medeni Kanununun yürürlüğe girdiği 4 Ekim 1926 tarihinden bu kanunun yayımı tarihine kadar evlendirme memuru önünde yapılmış bir bağta dayanmayarak birleşip karı koca halinde yaşamış ve evlenmelerine Türk Medeni Kanununun 92 nci maddesine göre bir engel bulunmamış olanlardan çocuk olduğu takdirde bu birleşmeler evlenme suretiyle ve bunlardan doğan çocuklar da nesebi sahih olarak kadın ve erkeğe izafe ile tescil edilir.

Evli bir erkekle evli olmayan bir kadının yukarıda yazıldığı gibi yaşayışından doğmuş olan çocuklar da nesebi sahih olarak kadın ve erkeğe izafe ile tescil edilir. Ancak bu kadınla erkeğin birleşmeleri evlenme suretiyle tescil edilemez.

Karı koca gibi yaşamaları ölüm ve ayrılık gibi sebeplerle devam etmemiş olanların karı koca halinde yaşadıkları zaman doğmuş olan çocukları dahi yukarıdaki hükümlere göre nesebi sahih olarak ana ve babalarının adları gösterilerek tescil olunurlar.

İKİNCİ MADDE — Bu kanunun yayımından önceki birleşmelerden kanunun yayımı tarihinden başlayarak üç yüz gün içinde doğan çocuklarla ana ve babaları hakkında da birinci madde hükmü uygulanır.

ÜÇÜNCÜ MADDE — 4 Ekim 1926 tarihinden önce yapılan ve tescil edilmemiş olan evlenmelerle bu evlenmelerden doğup tescilleri yapılmamış çocukların kendileri veya ilgilileri, mahalle veya köy ilmhâberleri varsa sair belgeleri ile nüfus memurluğuna başvurdukları surette kayıt ve tescilleri yapılır.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Türk Medeni Kanununun yürürlüğe girmesinden önce boşandıkları halde boşanmaları nüfus kütüğüne tescil edilmemiş olan karı koca sulh yargıcı önünde bu hususu müştereken beyan suretiyle tesbit ettirdikleri ve bunların birinci maddede yazılı olduğu şekilde başka kadın veya erkekle birleşmelerinden çocukları bulunduğu takdirde haklarında mezkûr madde hükmü uygulanır.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanun gereğince karı koca gibi yaşayan kadın ve erkek bu birleşmelerin evlenme suretiyle tescili için birlikte, bu birleşmeden doğan çocukların kaydı için de ilgililer, muhtarlar baş vurup alacakları ilmhâberleri bir dilekçeye bağlayarak yerin en büyük mülkiye üstüne vermek suretiyle istemde bulunurlar. İlgililer çocukların tescili için istemde bulunmadıkları surette bunları bir ilmhâber vermek suretiyle yazdırmakla mahalle ve köy memurları ile köy ihtiyar meclisi üyeleri ödevlidirler.

Mülkiye üstleri, verilen dilekçe ve ilmhâberleri nüfus kayıtlarına göre kanuni şartları haiz olanların tescilinin yapılması için nüfus idarelerine havale eder.

Nüfus idarelerince yapılacak inceleme sonunda kanuni şartların bulunduğu anlaşılırsa vakaların hemen tescili yapılır. Muhtarların yaptırmak istedikleri tesciller nüfus idaresi tarafından hemen babaya tebliğ olunur. Babanın bulunduğu yer

belli değilse ikametgâhının kapısına asılmak suretiyle ilân olunur. Otuz gün içinde itiraz vukubulmadığı takdirde ve itiraz halinde sulh yargıçlığınca verilecek karara göre tescil yapılır. Tebliğ ve ilânların yapıldığını ve itirazın vukubulmadığını tesbit eden tutanaklar, verilmiş ise sulh yargıcı kararları, nüfus idarelerince dosyalarında saklanır.

ALTINCI MADDE — Bu kanun gereğince yapılmış olan tescillere karşı ilgiler öğrendikleri tarihten itibaren altı ay ve herhalde tescil tarihinden itibaren beş yıl içinde Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre yetkili mahkemeye dâva açabilirler. Cumhuriyet savcısının butlan dâvası hakkı mahfuzdur.

İkinci Bölüm

YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar tescil edilmiyerek gizli kalan kimseler, hangi yaşta olursa olsun ve kütüğe geçirilmemiş ölümler hakiki tarihi ile bu kanun hükümlerine göre nüfus kütüklerine yazılır.

SEKİZİNCİ MADDE — Gizli kalan kimseleri, kendileri veya veli veya vasi-leri veya ev reisleri yazdırmakla ödevlidirler.

Mahalle veya köyü nüfus kütüklerine geçirilmemiş ölümleri ve gizli kalan kimseleri mahalle ve köy muhtarları ile köy ihtiyar meclisi üyeleri, soruşturup öğrenerek usulüne göre yapacakları ilmühaberlerle nüfus memurluklarına bildirmekle ödevlidirler.

Üçüncü Bölüm

DOKUZUNCU MADDE — Yapılacak tescil işlemleri için bu kanunun yayımı tarihinden itibaren üç yıl içinde istemde bulunulması lâzımdır.

ONUNCU MADDE — Bu kanunun şümülüne giren vakaların tesbit ve tescillerini temin etmek üzere valiliklerce şehir, kasaba ve köylerde sık sık tarama yaptırılır. Valiler bu taramalarda (Adalet teşkilâtı hariç) bütün memurları asli vazifelerine hâlel gelmemek şartıyla çalıştırabilirler.

ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanuna göre yapılacak işlem ve tesciller ve verilecek dilekçe ve ilmühaberler ve açılacak dâvalar her türlü harç, resim ve cezadan muaftır.

Bu kanunun yayımı tarihine kadar bildirilmemiş doğum, ölüm ve evlenmelerden dolayı mahkeme ve idare kurullarınca hükmolunarak henüz alınmamış para cezalarıyla infaz edilmemiş olan diğer cezalar affedilmiştir.

ON İKİNCİ MADDE — Bu kanun gereğince tescil edilecek vakaları yazdırmak üzere 9 ncu maddede gösterilen süre içinde bildirmiyenlerden idare kurulu kararı ile on liradan elli liraya kadar hafif para cezası alınır.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun gereğince :

- A) Kendilerine verilen ödevi kabul etmeyen veya savsıyan memurlardan;
- B) Verilmesine lüzum gösterilen ilmühaberleri vermiyen veya geciktiren ve bölgelerinde bulunan gizli nüfusun ve kayda geçirilmemiş ölümlerin ilmühaberlerini yaparak nüfus memurlarına vermiyen ve tarama yapmak için gönderilen memurlarla iş birliği yapmayan ve bunların ödevlerini güçleştiren ve bu kanunun kendilerine yüklediği sair ödevleri süresinde yapmayan mahalle ve köy muhtarları ile köy ihtiyar meclisi üyelerinden, idare kurulu kararıyla on liradan elli liraya kadar hafif para cezası alınır.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Yaptıkları evlenme akitlerini nüfus memurlarına bildirmeye mecbur olan evlenme memurları, otuz gün içinde bu ödevlerini yerine getirmedikleri takdirde bunlar hakkında da idare kurullarınca yukarıki maddelerde yazılı ceza hükmolunur.

ON BEŞİNCİ MADDE — İdare kurullarının bu kanun gereğince vereceği para cezalarına mütaallik kararlar kesin olup Tahsili Emval Kanununa göre yerine getirilir.

ON ALTINCI MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve ilânı hususunda 1322 sayılı Kanunun 11 nci maddesi uygulanır.

ON YEDİNCİ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

3 Şubat 1950

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 2 . II . 1950 ve 2/181

Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası : 3 . II . 1950 ve 4/95

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları :

Cilt	Sayfa
21	29
23	45,83:90,90:96,175:180,362:373
24	12:15